

Nguyễn Hồng Năng

Thị trường
vốn nợ
luật và hợp đồng

 alphabooks®
KNOWLEDGE IS POWER

NHÀ XUẤT BẢN
CÔNG THƯƠNG

ĐÔI LỜI CÙNG BẠN ĐỌC

Từ lâu tôi đã ấp ủ việc biên soạn một cuốn sách về luật vừa mang tính thực tiễn, vừa cung cấp các kiến thức chung, đồng thời như một cuốn sổ tay cho những luật sư mới vào nghề, muốn tìm hiểu về lĩnh vực tài chính, ngân hàng và các vấn đề pháp lý liên quan. Cuốn sách này là một sản phẩm của quá trình tìm kiếm đó. Nó còn có thể hữu dụng cho cả các cán bộ ngân hàng, những người cũng cần hiểu các vấn đề pháp lý trong công việc hàng ngày của mình.

Nội dung cuốn sách tập trung vào hai loại giao dịch chủ yếu của thị trường vốn nợ là khoản vay hợp vốn và phát hành trái phiếu. Đây là những công cụ huy động vốn chủ yếu trên thị trường tài chính.

Cuốn sách cũng đề cập tới các vấn đề cốt yếu về hợp đồng, giao dịch bảo đảm, ý kiến pháp lý - là những nội dung quan trọng trong các giao dịch tài chính nói chung và hầu hết các giao dịch vay hợp vốn và phát hành trái phiếu. Ngoài ra, một số nội dung căn bản khác về thị trường tài chính và các sản phẩm của thị trường này, các kiến thức về tín dụng và quản lý rủi ro cũng được cung cấp nhằm mang lại một bức tranh toàn diện hơn cho người đọc.

Các nội dung pháp lý được cập nhật theo quy định của pháp luật Việt Nam và các tập quán của thị trường thế giới. Tuy vậy, khi cuốn sách này tới tay độc giả một số nguồn tham khảo có thể đã lạc hậu hoặc không còn phù hợp. Quý vị có thể tìm kiếm các thông tin cập nhật hơn, và trong mọi trường hợp, tham khảo ý kiến hay tư vấn từ các luật sư thông thạo các vấn đề này.

Các nội dung đề cập trong sách được trình bày theo cách thức và tập quán phổ biến của thị trường. Các liên hệ với pháp luật và so

sánh với bối cảnh của Việt Nam được đưa ra với mong muốn nêu lên các điểm khác biệt để người đọc có thể lưu ý khi vận dụng vào thực tế.

Nhiều khái niệm và thuật ngữ của thị trường khi Việt hóa có nhiều hạn chế do không có khái niệm hoặc thuật ngữ tương đương. Các thuật ngữ nguyên bản trong tiếng Anh sẽ được trích dẫn bên cạnh tiếng Việt, một phần để độc giả hiểu rõ hơn, một phần để họ có thể tiếp cận và quen với các thuật ngữ tiếng Anh được nêu. Tiếng Anh là ngôn ngữ phổ biến nhất, nếu không muốn nói là ngôn ngữ chung duy nhất, cho các giao dịch trên thị trường tài chính quốc tế. Luật Anh và luật Mỹ cũng là các luật được lựa chọn phổ biến nhất để điều chỉnh các giao dịch. Việc quen với các thuật ngữ tiếng Anh và một số khái niệm cơ bản theo pháp luật Anh sẽ rất hữu ích cho các luật sư làm việc trong lĩnh vực tài chính.

Hoạt động tài chính, ngân hàng luôn có những biến đổi thích ứng với thực tế thị trường. Cuốn sách này vì vậy khó tránh khỏi những thiếu sót và chỉ có thể đáp ứng phần nào nhu cầu của độc giả. Rất mong quý vị chia sẻ và có ý kiến đóng góp hữu ích.

Thành phố Hồ Chí Minh

Tháng 10/2015

Nguyễn Hồng Năng

MỤC LỤC

Đôi lời cùng bạn đọc.....	5
Lời giới thiệu.....	11
Lời tựa.....	13
Các thuật ngữ.....	15
Chương 1	
THỊ TRƯỜNG VỐN NỢ, NGÂN HÀNG, THỊ TRƯỜNG NGOẠI HỐI	
VÀ CÁC CÔNG CỤ PHÁI SINH TÀI CHÍNH.....	21
A. Tổng quan.....	25
B. Tài Trợ Vốn.....	31
C. Các nhu cầu về vốn của doanh nghiệp.....	33
D. Ngân hàng.....	44
E. Thị trường ngoại hối và các công cụ tài chính trên thị trường ngoại hối.....	58
F. Giao dịch phái sinh và sử dụng giao dịch phái sinh trong huy động vốn.....	75

Chương 2

MỘT SỐ KHÁI NIỆM CƠ BẢN VỀ PHÁP LÝ,

TÍN DỤNG VÀ QUẢN LÝ RỦI RO 94

- A. Quan hệ hợp đồng.....94
- B. Các vấn đề lớn cần xem xét trong quan hệ hợp đồng 99
- C. Nguyên tắc của hợp đồng.....113
- D. Diễn giải hợp đồng.....126
- E. Cam đoan sai (Lừa dối).....127
- F. Tuyên bố miễn trừ trách nhiệm 130
- G. Bù trừ nghĩa vụ và cản trở 131
- H. Xếp hạng tín dụng 140
- K. Quản lý rủi ro tín dụng.....146

Chương 3

VỐN VAY..... 153

- A. Những khái niệm cơ bản về khoản vay và quy trình cho vay ...153
- B. Cho vay hợp vốn 165
- C. Mẫu hợp đồng vay của LMA.....177
- D. Mua bán nợ trên thị trường thứ cấp 213

Chương 4

CHỨNG KHOÁN NỢ..... 225

- A. Những khái niệm cơ bản 225
- B. Quy trình phát hành trái phiếu 248
- C. Các tài liệu trong phát hành trái phiếu 272
- D. Các công cụ nợ khác.....291
- E. Trái phiếu chuyển đổi và trái phiếu kèm theo chứng quyền 295

Chương 5**TÀI SẢN BẢO ĐẢM, CAM KẾT KHÔNG THỰC HIỆN,
THỨ TỰ ƯU TIÊN VÀ BẢO LÃNH..... 303**

A. Tổng quan.....	303
B. Một số giao dịch bảo đảm cụ thể.....	308
C. Hoàn thiện giao dịch bảo đảm.....	317
D. Quyền ưu tiên.....	321
E. Thỏa thuận về nợ thứ cấp	326
F. Cam kết không thực hiện (negative pledge) và bù trừ nghĩa vụ	328
G. Một số hình thức giao dịch có hiệu quả tương đương như tài sản bảo đảm	334
H. Bảo lãnh	338

Chương 6**Ý KIẾN PHÁP LÝ..... 347**

A. Ý kiến pháp lý.....	347
B. Nội dung của bản ý kiến pháp lý	358
C. Một số loại ý kiến pháp lý cho các giao dịch đề cập trong cuốn sách này	375
SÁCH THAM KHẢO.....	379

LỜI TỰA

Thị trường vốn nợ chiếm tỷ trọng lớn nhất trong thị trường vốn của bất kỳ nền kinh tế nào. Thông qua thị trường vốn nợ, các doanh nghiệp và chính phủ có thể thực hiện vay vốn từ, hoặc qua các trung gian tài chính như ngân hàng, công ty tài chính cũng như quỹ đầu tư hoặc công ty bảo hiểm (thị trường sơ cấp). Thị trường vốn nợ còn là một nơi các chủ nợ có thể mua bán các khoản nợ (thị trường thứ cấp), qua đó giúp tái phân bổ rủi ro phát sinh từ các giao dịch cho vay vốn.

Thị trường vốn nợ là nơi các kỹ thuật tài chính được vận dụng với cấu trúc ngày càng tinh vi. Việc sáng tạo ra các công cụ tài chính mới đồng thời cũng làm phát sinh các vấn đề pháp lý phức tạp. Có thể nói, đây là một thách thức đáng kể đối với những ai có ý định viết sách luật về thị trường vốn nợ. Có lẽ vì thế cho tới nay, chúng ta chưa thấy có một cuốn sách luật chuyên khảo nào về thị trường này được xuất bản tại Việt Nam.

Với kinh nghiệm nhiều năm hành nghề luật sư tại một công ty luật quốc tế hàng đầu và sau đó nắm giữ cương vị giám đốc pháp chế phụ trách nhóm luật sư nội bộ của một ngân hàng toàn cầu tại Việt Nam, luật sư Hồng Năng đã nghiên cứu và tổng hợp trong cuốn sách này những vấn đề pháp lý cơ bản của thị trường vốn nợ. Tôi cho rằng điểm độc đáo mà cuốn sách này có được là không chỉ phân tích khía cạnh pháp lý của các giao dịch tài chính (từ giao dịch huy động vốn, mua bán nợ đến phái sinh tài chính) mà còn giúp người đọc nắm

được lịch sử phát triển các khái niệm cơ bản cũng như vấn đề cấu trúc của thị trường vốn nợ.

Đây là cuốn sách đầu tay của tác giả nên không tránh khỏi những điểm chưa hoàn thiện. Tôi tin tưởng rằng trong lần tái bản tới, tác giả sẽ phân tích sâu hơn và toàn diện hơn các vấn đề pháp lý đặc thù của thị trường vốn nợ của Việt Nam.

Như trong lời mở đầu của cuốn sách, tác giả kỳ vọng tác phẩm của mình có thể được dùng như một cuốn sổ tay cho những ai muốn tìm hiểu các vấn đề pháp lý về thị trường vốn nợ. Tôi cho rằng với cuốn sách này, tác giả đã đạt được mục đích của mình.

Hà Nội, 31 tháng Năm năm 2016

Nguyễn Hoàng Anh

Luật sư thành viên - Mayer Brown JSM

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH ALPHA

Trụ sở chính: 176 Thái Hà, Đống Đa, Hà Nội

Tel: (04) 3722 62 34

Chi nhánh TP. HCM: 138C Nguyễn Đình Chiểu, P.6, Q.3, TP. HCM

Tel: (08) 38220 334 | 35

www.alphabooks.vn | <https://www.facebook.com/alphabooks>

Tìm mua ebook của Alpha Books tại: waka.vn, mikiapp.com, Alezaa.com

ISBN: 978-604-931-180-2

Thị trường...

9 786049 311802

8 935251 402124

Giá: 139.000đ